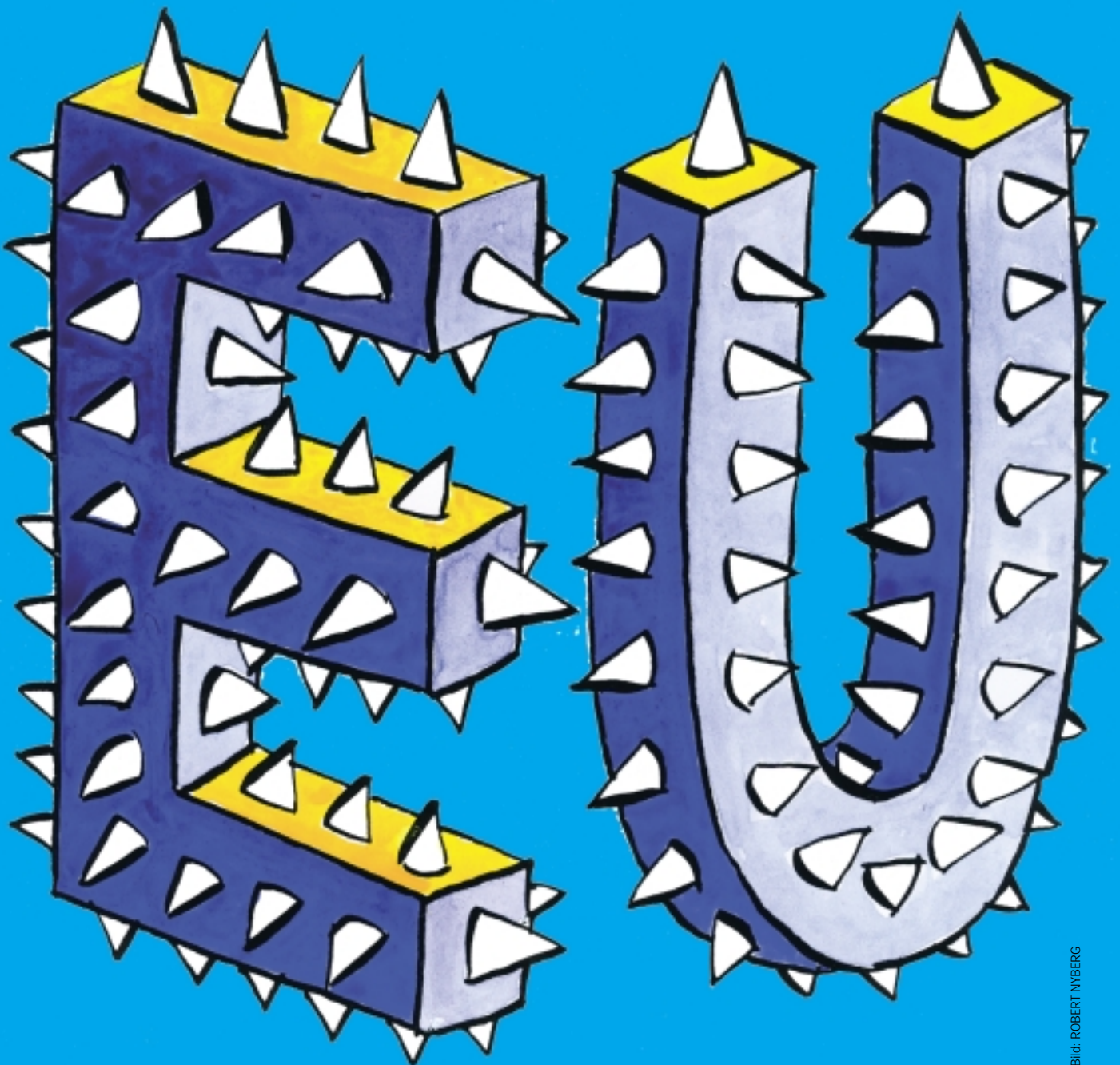


# kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 90 | maj 2004



KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 90 Maj 2004

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkrorelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Claes Corbelius, Thomaz Erixson,

Eva-Britt Svensson, Gösta Torstensson

Redaktionen adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@comhem.se

Adressändring &amp; prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Heurlins Plats 11

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli &amp; materialkontor:

Heurlins Plats 11,

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

e-post: fneu@algonet.se

webbadress: www.nejtill.eu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Nästa nummer

utkommer i juli 2004

Manusstopp 15 juni 2004

Tryck: Litorapid Media

Göteborg 2004

## Folkomrösta om EU:s grundlag

Den 13 juni är det EU-parlamentsval. För Sveriges del har antalet platser minskat från 22 till 19. Som partipolitiskt oberoende organisation så ställer Folkrorelsen Nej till EU inte upp i val. Många av våra medlemmar och sympatisörer kommer att bojkotta valet för att inte legitimera ytterligare maktförskjutning till Bryssel. Andra väljer att rösta på EU-motståndarpartierna vänsterpartiet eller miljöpartiet eller kryssa för enskilda EU-motståndare i övriga riksdagspartier i syfte att en plats i EU-parlamentet ska underlättas att ta Sverige ut ur EU.



Jan-Erik Gustafsson  
är ordförande i  
Folkrorelsen Nej till EU

Ytterligare andra väljer att rösta på den nya EU-kritiska Junilistan, som har en folkomröstning om EU:s nya grundlag högst upp på sin valplattform.

För Folkrorelsens medlemmar och aktivister är uppgiften att utnyttja det ökade intresset för EU-frågor till att sprida kunskap om innebörden av EU:s nya grundlagsförslag samt kräva en folkomröstning om förslaget.

Vid EU-toppmötet i Bryssel i mars kom de 25 stats- och regeringscheferna överens om att återuppta förhandlingarna om en ny konstitution, en EU-grundlag. Det gemensamma målet är att förhandlingarna skall vara slutförda till nästa toppmöte, som infaller 17-18 juni, en vecka efter EU-parlamentsvalet.

Den svenska regeringen ser nog på de återupptagna förhandlingarna med blandade känslor. Före EMU-omröstningen hette det från ledande socialdemokrater att EU-konventets förslag till grundlag inte hade med EMU att göra trots att det i förslaget bl.a. står att "euron skall vara unionens valuta".

Medborgarna skulle istället få ta ställning till förslaget i kampanjen inför EU-parlamentsvalet. Denna inställning bekräftades av utrikesminister Laila Freivalds flera gånger under hösten, men i januari deklarerade hon i riksdagen att valkampanjen var fel tillfälle att diskutera konstitutionen. Följaktligen säger (s)-partiets valplattform ingenting om konstitutionen.

Nu när förhandlingarna är återupptagna säger den ansvarige för valplattformen och regeringens tidigare representant i EU-konventet Lena Hjelm Wallén till Sverige Radio att människor vill bara prata om sakfrågorna, och inte om hur makt och beslut ska fattas inom ramen för en stat.

Någon vecka efter dåden i Madrid tillägger hon populistiskt att brottsbekämpningen kommer att vara den viktigaste frågan för medborgarna att diskutera om den föreslagna EU-författningen. Innan hon satte sig i EU-konventet var hennes hjärtefrågor miljön, jordbrukspolitiken och jämställdheten, sakfrågor som inte har fått någon som helst framgång i grundlagsförslaget.

Faktum är att Lena Hjelm-Wallén fortsätter med att underskatta och förringa svenska folkets förmåga att vilja diskutera hur grundlagsförslaget berör grunderna för det svenska statskicket. Faktum för den som läser innantill i grundlagsförslagens artikel 10 är all rätt – inklusive den svenska grundlagen – underordnas EU-rätten. Enbart detta är ett tillräckligt skäl för en folkomröstning. Helst borde regeringen omedelbart lämna in veto mot hela grundlagsförslaget, eftersom den nationella självständigheten står på spel.

I radioprogrammet skymfar Hjelm-Wallén Irland och Danmark genom att säga att dessa länder har "en dålig vana att anordna folkomröstningar".

Dessutom säger hon att EU-grundlagen är en fråga för riksdagen och den representativa demokratin att hantera. Men inför förra riksdagsvalet lades locket på för att diskutera konventets arbete. Den riksdag som nu sitter är därmed in representativ för allmänhetens inställning till grundlagsfrågan. Den har blivit vald på andra grunder.

Folkrorelsen Nej till EU uppmanar alla medborgare att inför EU-parlamentsvalet kräva politiker på alla nivåer besked om hur de ställer sig till EU-grundlagen och kravet på en folkomröstning.

*Jan-Erik Gustafsson*



## Upprop mot privatiseringar

Sätt stopp för avregleringar och privatiseringar. Det kräver nu Seko, Transports avdelning 12, Miljöförbundet Jordens Vänner och Attac i Skåne. Kommuner som anlitar privata företag till vård, skola, omsorg, el och vatten, post, telekom och tågtrafik har blivit allt vanligare. Företagen är inte sällan transnationella och konkurrerar ut, eller köper upp, mindre aktörer.

Samtidigt visar statliga utredningar att majoriteten inte vill att sjukhus, tågtrafik, post och el säljs ut, skriver författarna bakom uppropet. Avregleringar leder till offentlig fattigdom och privat rikedom.

## Bra betalda praktikanter

De nya EU-ländernas kommissionärer får 160.000 kronor i månaden och lyxig tjänstebil. Men inga egna arbetsuppgifter.

”Praktikanter med BMW” kallar elaka diplomatungor de tio blivande kommissionärerna från de nya medlemsstaterna. De flyttar till Bryssel 1 maj, samtidigt som EU utvidgas till 25 länder. Där väntar eget kontor, tre assistenter, tjänstebil och chaufför. Vad de tio ska sysselsätta sig med är däremot ytterst oklart. Det finns inga ansvarsområden, så kallade portföljer, lediga för nykomlingarna.

## ”Storbritannien ut ur EU”

En partiöverskridande grupp lorder i brittiska överhuset försöker nu blåsa nytt liv i kravet på att Storbritannien ska lämna EU. Lorderna kräver en parlamentarisk utredning av EU-medlemskapets kostnader och ekonomiska vinster.

Bland undertecknarna finns den tidigare premiärministern Margaret Thatcher och fler höga

industriledare. Men också en tidigare Labouralesman för rättsliga frågor.

Enligt den EU-skeptiska dagstidningen The Telegraph finns i överhuset en växande känsla om att det vore bättre för Storbritannien att gå ur EU än att skriva under en ny grundlag som många befarar skulle inkräkta på det brittiska självbestämmandet.

## Litet inflytande på EU:s beslut

”Vilket inflytande har våra valda ombud på EU:s politiska beslut och det som i så hög grad påverkar vår vardag?”, undrar Gunnar Larsson, ordförande i Riksidrottsförbundet och tidigare kommunalråd (s), i en krönika i Göteborgs-Posten (10/3).

”Det är min upplevelse att det inflytandet är mycket litet. När hörde eller läste vi om något ärende där våra valda EU-parla-



mentariker drivit någon fråga för att förändra något? Tvärtom så känns det väldigt tydligt att det inte är politik genom våra valda ombud som styr EU utan att det istället är byråkrati, institutioner och juridik som styr politiken. [...]

De som valts till att vara våra ombud i riksdagen och i våra kommunfullmäktige runt om i landet har ett klart och tydligt uppdrag gentemot sina väljare. Men hur är det i EU-parlamentet? I förra valet till EU var valdeltagandet så lågt som 39 procent. Jag tror att detta avspeglar människors intresse för ett val där man inte känner att man kan påverka utvecklingen genom att använda sin rösträtt.”

## Varorna har företrädare i EU

Under rubriken ”Inom EU är spritens fria flöde viktigare än folket” skriver Aftonbladets krönikör Yrsa Stenius:

”EU:s beslutande och fördragstolkande organ har aldrig accepterat att handeln med alkohol har en socialpolitisk dimension och ännu mindre att denna dimension faktiskt kan vara överordnad de frihandelsaspekter EU självt håller i högsädet. För EU står principen om varornas fria flöde på marknaden över hänsyn till utsatta befolkningskategoriers välbefinnande.

Varorna har företrädare framom människorna, de starkas rätt att köpa på marknadens villkor står över de bräckligares behov av stödjande sociala arrangemang som hindrar dem från att störta utför överkonsumtionens brant.”

(Aftonbladet 2 mars 2004)

[www.robertnyberg.nu](http://www.robertnyberg.nu)



# Förhandlingarna om grundlagen har återupptagits

EU-LÄNDERNAS STATS- och regeringschefer har beslutat att återuppta förhandlingarna om en konstitution för EU. Målet är en uppgörelse senast vid toppmötet den 17-18 juni.

EU-toppmötet i Bryssel den 24-25 mars beslöt att de strandade förhandlingarna om en ny EU-konstitution ska starta om. En lösning bedöms ligga inom räckhåll och det irländska ordförandeskapet hoppas att den kan nås före halvårsskiftet.

I en rapport till toppmötet gör EU:s ordförande, irländske premiärminister Bertie Ahern, bedömningen att de flesta utestående problemen kan lösas utan större svårigheter.

”Ordförandeskapet bedömer att det finns goda argument för att det snabbt avsluta regeringskonferensen och att det finns anledning tro att en övergripande överenskommelse, som alla delegationer kan godta, kan uppnås om den nödvändiga politiska viljan finns”, heter det i rapporten.

Att lösa de frågor som strandade förhandlingarna i december är lättare sagt än gjort. Det handlar om medlemsländernas



Irlands premiärminister Bertie Ahern tror på en lösning av grundlagsförhandlingarna innan halvårsskiftet.

makt och inflytande i det nya Stor-EU:

- ♦ Hur ska man definiera tröskeln för kvalificerad majoritet?
- ♦ Ska varje land alltid ha en ledamot i kommissionen?
- ♦ Vilka nya frågor ska avgöras med kvalificerad majoritet?

Av Bertie Aherns rapport framgår indirekt att han föreställer sig en möjlig paketlösning som ligger mycket nära det förslag som redan ligger på bordet

och som ursprungligen kommer från EU:s framtidskonvent under ledning av Valéry Giscard d'Estaing.

MEN FÖR ATT BLI acceptabelt för alla måste framtidskonventets förslag till konstitution förmodligen modifieras i en rad viktiga detaljer och träda i kraft några år senare än vad som föreslagits, kanske först om tio år.

Bertie Ahern grundar sin opti-

mistiska rapport om möjligheterna att nå fram till en uppgörelse på konsultationer med sina EU-kollegor. Få trodde dock att det skulle vara möjligt att redan nu gå vidare med grundlagsförhandlingarna. Men förutsättningarna ändrades med regeringsväxlingen i Madrid. Spaniens nya socialistregering är mer kompromissvillig än den gamla högerregeringen.

– Europa måste återgå till att se oss som ett vänligt land, ett land som är pro-europeiskt, ett land som inte skapar skillnader mellan det nya och det gamla Europa, säger den blivande spanske premiärministern José Luis Rodríguez Zapatero.

DET VAR DEN dåvarande spanske premiärministern José Maria Aznar – och Polens premiärminister Leszek Miller – som inte kunde acceptera det föreslagna systemet om hur EU-länderna ska fördela makten i det beslutfattande ministerrådet vid det havererade toppmötet i Bryssel i december.

Polen och Spanien har såväl före som efter sammanbrottet i förhandlingarna vid december-toppmötet hävdats att man vill behålla röstreglerna i det nu gällande Nicefördraget. Detta ger de båda 40-miljonersländerna nästan lika stort inflytande i ministerrådet som det dubbelt så stora Tyskland.

Nu verkar Spanien och Polen nöja sig med att få ett utökad antal platser i EU-parlamentet i Strasbourg.

DET STORA FRÅGETECKNET är fortfarande Frankrike.

Det var franske presidenten Jacques Chirac som vid decembertoppmötet satte stopp för fortsatta förhandlingar. Allt sedan dess har politiker och diplomater runtom i EU-huvudstäderna spekulerat kring vad Frankrike egentligen vill och om Chirac verkligen vill ha en ny grundlag för EU.

Men på toppmötet i mars satt



EU:s stats- och regeringschefer är eniga om att återuppta förhandlingarna men långt ifrån eniga om innehållet i den blivande EU-konstitutionen.



# EU:s nya terroristpaket

VID TOPPMÖTET I mars beslutade EU om ett nytt paket för hur terrorismen ska bekämpas. Ungefär hälften av de 50-tal punkterna har liten, om ens någon, koppling till terrorism utan handlar snarare om allmän brottsbekämpning och övervakning som berör alla medborgare.

Mycket i regeringschefernas deklaration är diskuterat sedan tidigare. Några punkter har inte genomförts av samtliga EU-länder; exempelvis den europeiska arresteringsordern, där dock Sverige tillhör de snabbaste med implementeringen.

Andra har diskuterats men inte beslutats på grund av olika orsaker; varav en del är att förslagen varit kontroversiella.

DÄRMED UPPPREPAR SIG mönstret från de snabba besluten efter 11 september 2001, där exempelvis arresteringsordern tidigare ansåg för kontroversiell men därefter snabbt drevs igenom. Och även denna gång har det utifrån varit svårt att få förhandsinformation kring vad som ligger på bordet, och där informationen i riksdagens EU-nämnd delvis sekretessbeläggs.

Enligt uppgifter i flera tidningar presenterades det komplementa "paketet" först ett dygn innan toppmötet för journalister i Bryssel.

Bland punkterna finns:

- ♦ Ett särskilt brottsregister över terrorister och personer som misstänks ha samröre med dem.
- ♦ Ökat samarbete mellan säkerhetstjänsterna, mer befogenheter åt olika EU-organ som Europol, åklagarmyndigheten Eurojust och polischefernas samarbetsgrupp.

FÖRSLAGEN HAR INTE trätt i kraft än men handlar om tydliga uppmaningar till medlemsländerna och de olika EU-organen att snabba på. Det mesta ska vara genomfört senare i år eller senast 2005.

Regeringscheferna antog också en särskild "solidaritetsdeklaration" där medlemsländerna åtar sig att "mobilisera alla instrument som står till deras förfogande, även militära resurser" för att "förhindra terroristhot" och "bistå en medlemsstat [...] vid en terroristattack" och åtar sig att skydda sina medborgare i "sårbara tredjeländer".

SOLIDARITETSDEKLARATIONEN går längre än motsvarande formuleringar i förslaget till ny EU-konstitution som inte är klubbad än. Flera bedömare menar att detta är ytterligare ett slag – kanske det avgörande – mot den svenska neutraliteten.

MATTIAS HÅKANSSON



Storbritanniens Tony Blair och Frankrikes Jacques Chirac är två centrala aktörer i konstitutionsförhandlingarna.

Jacques Chirac på sin slutpresskonferensen och betygade sin strävan att nå fram till "de nödvändiga reformerna av institutionerna" före nästa toppmöte i mitten av juni.

Tydligen anser den franske presidenten idag att Frankrikes stormaktsambitioner kan förverkliga inom det nya, utvidgade Stor-EU och inte behöver hämmas av att unionen får tio nya och mer USA-vänliga medlemmar.

Regeringsskiftet i Madrid ger Paris och Berlin en ny allierad i ett av EU:s största medlemsländer och försvagar den "atlantiska" alliansen mellan London, Madrid, Rom och de nya medlemsländerna.

SAMTIDIGT FÖRVERKLIGAS flera av Frankrikes och Tysklands viktigaste bidrag till den föreslagna konstitutionen redan innan konstitutionen antagits. Det fransk-tysk-brittiska förslaget om militära insatsstyrkor behandlas redan inom EU:s institutioner. Och klausulen om solidaritet mellan EU-länderna vid terrorattacker, från början ett franskt förslag i grundlagsdebatten, antogs vid marstoppmötet i form av en politisk deklaration.

Dessutom har Storbritannien signalerat att man kan tänka sig att släppa sitt nationella veto i EU-beslut om att bekämpa brottslighet. Eftersom Jacques Chirac är mycket angelägen om att övergå till majoritetsbeslut på detta område ökar därmed utsikterna till en uppgörelse som

Frankrike kan acceptera.

EU-ledarna hoppas på att det kan nås enighet om den nya EU-författningen före halvårsskiftet. Man är överens om att förhandlingsresultatet från i höstas är basen för de nya samtalen. Irlands förhandlare ska inte börja om från noll.

MEN DET ÄR INTE bara kring röstreglerna i den nya grundlagen som det råder oenighet.

Göran Persson talade i riksdagens EU-nämnd nyligen om att "andra konflikter kring det nya fördraget hittills har dolts bakom röstviktningssamtal".

Sverige, som hittills hållit en låg profil i grundlagsdiskussionerna, har till Irland lämnat en lista på frågor som regeringen anser vara olösta. Det gäller bland annat rättssäkerheten för enskilda medborgare som utsätts för sanktioner, folkhälsofrågor och tjänstehandel.

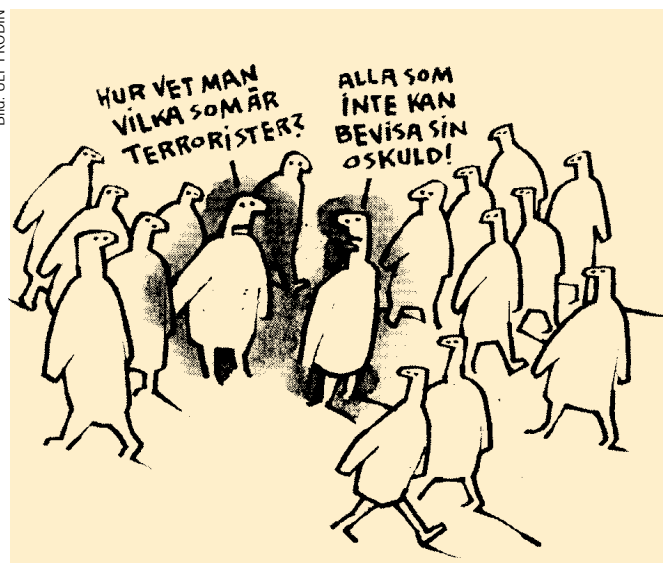
BERTIE AHERN HAR varnat för att det fortfarande är ungefär 20 utestående frågor kvar att lösa.

– Inget är klart förrän allt är klart, förklarade han inför det irländska parlamentet i februari.

Om ambitionen från marstoppmötet håller och EU-ledarna lyckas slutföra regeringskonferensen i juni så väntar nästa prövning. Resultatet måste godkännas i samtliga 25 medlemsländer, i flera fall med folkröstningar, innan konstitutionen kan träda i kraft.

GÖSTA TORSTENSSON

BILD: ULF FRÖDIN



# Avreglering av arbetsmarknaden – EU:s recept för att öka jobben

EN AV HUVUDFRÅGORNA på EU-toppmötet i mars var den så kallade Lissabonstrategin, EU:s ekonomiska reformprocess.

Lissabonstrategin heter så för att det var på toppmötet år 2000 i Portugals huvudstad som stats- och regeringscheferna bestämde att EU tio år senare skulle vara världens mest konkurrenskraftiga ekonomi. Genom ett mycket brett reformprogram skulle EU gå i kapp och om USA, var det tänkt.

Enligt det material som presenterades för EU-toppmötet i mars har det gått trögt att förverkliga Lissabonstrategin.

Över 40 procent av de direktiv som man enats om på EU-nivå har ännu inte förverkligats i medlemsländerna, trots att deadline är passerad.

Avståndet till USA när det gäller ekonomisk tillväxt och sysselsättning har inte minskat, snarare ökat.

Den brittiska tankesmedjan Center for European Reform (CER) noterar i en resultatstudie av Lissabonstrategin att det gjorts vissa "framsteg", trots allt.

Tyskland och Frankrike har inlett plågsamma reformer av

pensionssystemen och på arbetsmarknaden. Sverige, Danmark, Finland och Irland ligger väl till på flera reformområden. På andra håll är det sämre. Portugal, Spanien och Grekland släpar efter i genomförande av EU-regler och Italien rör sig snarast bakåt, enligt CER.

I SLUTSATSERNA FRÅN toppmötet upprepas än en gång kravet på grundläggande ekonomiska strukturreformer för att skapa "bättre fungerande" marknader och ökad konkurrenskraft.

Till exempel slår stats- och regeringscheferna fast att det nyligen presenterade direktivet om tjänster ska antas enligt kommissionens förslag senast under 2005.

Sveriges finansminister Bosse Ringholm sade efter toppmötet sig vara nöjd med betoningen i toppmötets slutsatser om nödvändigheten av att ta fram nya regler som underlättar tjänsteutbyte över gränserna. Han påstod också att Sveriges fått gehör för att detta inte får underminera kollektivavtal och arbetsrätt i medlemsländerna.

Men i slutsatserna från topp-



BILD: LARS-ERIK HAKANSSON

mötet finns det inga sådana reservationer: "Inom tjänstesektorn, som fortfarande är mycket splittrad, fordras mer konkurrens för att öka effektiviteten, produktionen och sysselsättningen och gynna konsumenterna. Behandlingen av utkastet till direktiv om tjänster måste prioriteras i enlighet med tidsplanen." Punkt.

FÖR ATT ÖKA TEMPOT och göra en halvtidsutvärdering av Lissabonprocessen år 2005 tillsattes en ny arbetsgrupp på hög nivå med representanter från näringsliv, fack och det civila samhället, ledd av Hollands förre premiärminister Wim Kok.

Wim Kok har tidigare lett en specialgrupp – "Employment taskforce" – med deltagare från åtta EU-länder.

Från Sverige deltog Sacos ordförande Anna Ekström. Hon var tidigare socialdemokratisk statssekreterare i näringsdepartementet och rådgivare åt Göran Persson när det gäller Lissabonprocessen.

Wim Kok-gruppen lade fram en rapport med en rad politiskt kontroversiella förslag för att få fart på Europas ekonomi.

Ett genomgående tema i expertgruppens rapporten är att mer kapitalism på arbetsmarknaden kan vara bra.

Gruppen vill ha bort hinder mot företag som hyr ut arbetskraft och uppmuntrar till tidsarbete. Marknaden ska bli mer flexibel genom att erbjuda en "passande" trygghetsnivå för de anställda. De sociala trygghetssystemen ska reformeras så att det lönar sig bättre att jobba än att bli kvar i a-kassa eller annat "bidragsberoende".

Vidare menade gruppen att det är för svårt och dyrt för företagen att säga upp anställda. Anställningsavtalen bör därför reformeras och bli mer flexibla.

I rapporten föreslår att skatten på arbete sänks, främst för den lågkvalificerade arbetskraften. Man måste också acceptera en ökad lönespridning.

TROTS DESS marknadsliberala innehåll fick Wim Kok-gruppens rapport mycket positiv respons från EU:s stats- och regeringschefer när den presenterades i höstas. Och EU-toppmötet i mars slog fast att "det är angeläget att vidta uppföljningsåtgärder för att genomföra rekommendationerna från specialgruppen" och stats- och regeringscheferna, inklusive Sveriges Göran Persson, konstaterade att "medlemsstaterna måste vidta beslutsamma åtgärder i enlighet med specialgruppens förslag".

EVA-BRITT SVENSSON



BILD: LARS-ERIK HAKANSSON

## Stoppa EU:s systemskiftesdirektiv!

**H**ur skulle svensk arbetsmarknad fungera om utländska företag skulle få arbeta enligt sina hemländernas lagar och regler och inte efter våra regler? Om exempelvis den brittiska arbetsrättslagstiftning som inte förändrats mycket sedan Thatchers kamp mot fackföreningsrörelsen skulle gälla för personer anställda i Sverige?

Kanske får vi veta detta inom kort. Ett förslag på ett tjänstedirektiv ligger på EU:s bord som innebär att skapa en helt ny princip för handel med tjänster – att företagets ursprungslands regler är de som ska gälla. Regeringen har börjat vakna, och i riksdagens talarstol nyligen kallade Göran Persson dem som lagt detta förslag för ”nyliberaler”.

Men samtidigt tycks regeringens välja att försöka förhandla till sig undantag från principen om ursprungslandet, i stället för att gå emot principen i sig. Toppmötet i Bryssel i slutet av förra månaden, där den svenska regeringen deltog vid förhandlingsbordet, beslutade att gå vidare med tjänstedirektivet enligt tidtabellen som en högt prioriterad fråga. Detta är mycket oroande.

**D**et motiv som används för tjänstedirektivet är att gå vidare med den inre marknaden. Den fria rörlighet för tjänster som ingår i EU:s ”fyra friheter” begränsas av att länder har olika regler för arbetsmarknaden och av olika slag av offentliga monopol. Men det är de anställda som får betala, genom att tvingas acceptera lägre löner,

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON



sämre arbetsförhållanden och svagare anställningsskydd.

Vi menar att makten ska ligga där demokratin är som starkast. Demokratin på EU-nivå är mycket svagare än demokratin på nationell nivå, något som inte minst syns på att valdeltagandet är mindre än hälften så stort i EU-parlamentsval som i riksdagsval. EU-kommissionen är oerhört mäktig, men den demokratiska kontrollen över den är mycket begränsad. Dessutom har de små medlemsländernas regeringar blivit allt svagare, och Sverige har inte makt att ensamma stoppa det föreslagna tjänstedirektivet. Förslaget till konstitution för EU innebär att vår veto rätt försvinner på ännu fler områden.

Stora delar av den svenska modellen kan slås sönder om tjänstedirektivet antas. Göran Persson menar själv att det kan handla om Systembolaget, Apoteksbolaget, Svensk Bilprovning, Svenska Spel, våra vatten- och avloppssystem, kollektivavtalen

och vård, skola och omsorg. Vi har lämnat ifrån oss så mycket makt att kommissionen och Europas högerregeringar kan smyga igenom systemskiftet genom beslut i EU-organ utan att vi kan lägga vårt veto. Insynen och den demokratiska debatten är betydligt mer begränsad i EU än på hemmaplan, vilket passar högern som hand i handske.

**D**etta borde få regeringen att inse att det svenska folkets tydliga besked i EMU-folkomröstningen i höstas var fullständigt rationellt – ökad makt till Bryssel betyder minskad makt till medlemsländerna och därmed minskad demokrati.

EU-frågor anses ofta som komplicerade och långt borta. Tjänstedirektivet gör det tydligt att EU berör oss alla direkt i vår vardag. Det kan leda till mycket dramatiska förändringar i det svenska samhället. Därför är det bra att Göran Persson är tydlig med att tjänstedirektivet är ett nyliberalt förslag. Men det räck-

er inte, det krävs också att regeringen vågar stå upp rakyggat för att försvara den svenska modellen när den står inför ett av sina allvarligaste hot hittills.

**O**m vi ska värna om demokratin och om arbetarrörelsens landvinningar måste vi också tydligt säga att Bryssel ska få mindre makt. Solidariteten med våra kamrater i arbetarrörelsen runt omkring i Europa kräver att Sverige blir en mindre lydiga EU-medlem, som vågar säga ifrån mycket mer när EU-förslag läggs fram som hotar våra värderingar.

EU-förslaget om ett tjänstedirektiv hotar att flagga ut den svenska modellen. Göran Persson måste våga slå näven i bordet och säga ifrån!

NINEL JANSSON  
ordförande Handels  
PER WINBERG  
ordförande Transport  
ANNA HEDH  
kandidat till EU-parlamentet (S)



# EU pressar Sverige ställa upp med militärförband

BRYSEL PRESSAR SVERIGE att ställa upp med dyra, ständigt beredda militära förband. EU ska 2007 ha sju till nio så kallade stridsgrupper, redo att vara på plats på kort varsel. Trupperna ska flygas ut för strid i Afrika eller andra kontinenter.

Deltagande är formellt frivilligt men Sverige förväntas att ställa upp. Stormakterna bildar egna stridsgrupper, mindre länder som Sverige kan tillåtas gå samman med andra.

Det var vid ett möte med EU-ländernas ambassadörer i den säkerhetspolitiska kommittén i Bryssel den 10 februari som Frankrike, Tyskland och Storbritannien lanserade ett förslag om nya militära satsningar, "The Battlegroups Concept".

DE TRE EU-STORMAKTERNA vill bygga militära samövade insatsstyrkor – "battelgroups" – som snabbt och beslutsamt kan intervensera i krishärdar runt om i världen. Stridsgrupperna ska bestå av vardera 1.500 man som med 15 dagars varsel ska kunna sättas in som "stabiliseringsstyrka".

EU:s nya snabbinsatsstyrkor

ska med våldsmedel kunna tvinga fram "fred". I första hand gäller det att rycka ut när FN behöver trupp, främst i Afrika. Men även på andra kontinenter runt klotet, och inte nödvändigtvis med FN-stöd. För EU-länderna innebär det "betydande militära åtaganden under svåra och farliga förhållanden".

I DET FRANSK-BRITISK-tyska förslaget siktar man på att ha sju till nio sådana stridsgrupper klara till 2007, inklusive transportkapacitet för att få soldaterna på plats inom två veckor.

Förbanden ska byggas upp antingen av enskilda EU-länder eller också av flera medlemsländer i samarbete.

Förslaget sågs först som en angelägenhet för stormakterna själva. Men EU:s ordförandeland Irland driver nu på för ett beslut vid EU-toppmötet i juni. I december ska alla EU-länder redovisa vilka trupper de bidrar med.

En svensk EU-byråkrat i Bryssel med insyn i EU:s militärkommitté säger till Svenska Dagbladet:

– Jag är övertygad om att det här kommer att realiseras, även



om mycket arbete återstår.

– Det här ligger i linje med vad som sagts i utkastet till nytt

EU-fördrag [EU-konstitutionen] och i diskussionen om strukturerat försvarssamarbete. Vi har från svensk sida förklarat att vi vill delta. Vi vill inte stå utanför, utan tvärtom understrukit vikten av att EU ska ha en kapacitet att reagera snabbt vid kriser.

REGERINGEN HAR SEDAN tidigare signalerat beredvillighet att medverka i ett förstärkt EU-samarbete om militär krishantering, och har nu bett försvarsmaktens högkvarter lämna besked om Sveriges möjligheter att vara med i EU:s nya militärstyrkor.

Det svenska deltagandet i stridsgrupper är, enligt den svenske EU-byråkraten som uttalar sig i Svenska Dagbladet, redan in-tecknat av stormakterna.

– Det är närmast otänkbart att Sverige inte skulle vara med. Skulle inte Sverige delta, då skulle Storbritannien och Frankrike tycka det var utomordent-





ligt märkligt. Vi ses som en given deltagare på ett eller annat sätt.

Inom regeringskansliet diskuteras att Sverige, Finland och eventuellt även Irland skulle bilda en egen stridsgrupp. Ett annat alternativ är att ingå i exempelvis en brittisk stridsgrupp.

OVERBEFÄLHAVAREN HÅKAN Syrén kallar planerna från Bryssel "dramatiska". De nya EU-styrkorna kolliderar med sparkraven på svenska försvaret. De har inte alls funnits med i underlaget för höstens försvarsbeslut.

Moderaternas Gunnar Hökmark säger att EU-kraven visar att försvarsbudgeten inte kan skäras ned med de tre miljarder som statsministern lovade i januari.

– Göran Persson får vika sig. Eller också får han välja bort att vi ska öka vår internationella förmåga att stoppa folkmord, anser Gunnar Hökmark.

Folkpartiets Allan Widman menar att det inte går att få fram förband till EU som försvaret är konstruerat idag.

– Detta stärker fp-kraven på frivillig grundutbildning, fler kontraktsanställda soldater och Nato-inträde. Först då blir svenskt försvar jämbördigt med EU-ländernas, säger Allan Widman.

OM SVERIGE GÅR med i EU:s snabbinsatsstyrkor ökar riskerna att dras in i krig. Det måste rimligtvis mötas med ökade försvarsutgifter. För stridsgrupperna krävs stående förband som måste tränas, övas och hållas beredda i cirka två års tid. Det är dyrt och kräver omfattande ändringar i både officerares och värnpliktigas villkor, något ÖB krävde nyligen. Varje stridsgrupp ska dessutom klara sina egna transporter vilket kräver investeringar i transportflyg och transportfartyg.

Upprustning, inte nedrustning, är också vad som förespråkas inom EU. I det tills vidare bordlagda förslaget till EU-konstitution slås det fast att "medlemsstaterna skall förbinda sig att gradvis förbättra sina militära resurser".

GÖSTA TORSTENSSON

## NYHETER I KORTHET

### Sju nya länder med i Nato

Vid en ceremoni i Bryssel i slutet av mars utvidgades Nato med sju länder. Under närvaro av USA:s utrikesminister Colin Powell hissades de nya medlemsländernas flaggor utanför Natos högkvarteret i Bryssel.

De nya länderna är Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Rumänien, Slovakien och Slovenien.

De baltiska länderna har inte eget flygvapen. Deras lufter kommer att patrulleras av amerikanska F 16-paln från Belgien.



### EU bör ta över Natos uppgifter

Det är onaturligt att det under samma paraply finns två organisationer som har i stort sett samma medlemmar. EU borde ta ledningen för Natos uppgifter i Europa. Då kan EU och USA ansvara för sina egna gårdar som jämbördiga partners. Det säger den finländske generalen Gustav Hägglund.

– USA har förlorat sitt militära intresse för Europa. EU-utvidgningen innebär att stabiliteten sprider sig österut. Ett tidigare tyngdpunktsområde har blivit ett sidospår för USA, säger Hägglund, som snart går i pension från posten som ordförande för EU:s militära kommitté.

### Turkiet möter motstånd

EU-parlamentet håller kallvattnet över Turkiets förhoppningar om medlemskap i unionen. Parlamentarikerna har en rad invändningar. Bland annat måste Cypernkonflikten var löst, påpe-

kar de i en rapport.

I december ska EU:s ledare avgöra om medlemskapförhandlingarna ska inledas. Parlamentet tycker att mycket återstår inna Turkiet uppfyller unionens krav, framgår det av rapporten, vilken antogs med 211 röster mot 84 och 90 nedlagda.

Turkiet har varit EU-kandidat sedan 1999. Men av 13 aktuella länder är det det enda som inte ens har fått börja förhandla.

### Privata aktörer i offentlig sektor

I EU-kommissionens utvärdering av hur väl EU-länderna följer riktlinjerna för ekonomi och arbetsmarknad konstateras förnöjt att flera länder lyckats genomföra reformer för att öka flexibiliteten på arbetsmarknaden.

För Sveriges del har EU rekommenderat att regeringen skulle se över skatte- och förmånssystemen för att "uppmuntra" befolkningen att arbeta mer.

Kommissionen anser att vissa förbättringar kan skönjas, men att vissa förslag, till exempel ett friår, snarare går i motsatt riktning.

Sverige har även uppmanats att "öka effektiviteten" i den offentliga sektorn, till exempel genom att släppa in privata aktörer.

### EU i handelskrig med USA

För första gången införde EU i början av mars handelssanktioner mot USA. En tvist om skattelättnader för amerikanska företag trappas upp. Bland annat drabbas importen av amerikanska



ska kräfter till Sverige.

– Vi stödjer den här aktionen, även om det är beklagligt att EU tvingas vidta de här åtgärderna, säger näringsminister Leif Pagrotsky till TT.

Det är bland annat Boeing och Microsoft som fått skatten sänkt. Så mycket att Världshandelsorganisationen, WTO, har betecknat det som olagliga subventioner. I augusti 2002 godkände WTO att EU inför sanktioner.

### Finland är redo för Nato

Finland skulle kunna gå med i försvarsalliansen Nato snabbt och till en relativt liten kostnad, fastslår en arbetsgrupp som presenterade sin rapport i början av mars.

Enligt arbetsgruppen, som består av tjänstemän från försvarsdepartementet och försvarsstabens, skulle ett finländskt Natomedlemskap kosta cirka 70 miljoner euro (knappt 650 miljoner kronor) per år.

Finland lever redan upp till de flesta av medlemskraven, och militärt skulle landet vara redo för steget in i Nato inom fyra år, menar arbetsgruppen.

### Ansiktsform i EU-pass

EU-medborgares pass föreslås innehålla digitalt lagrade uppgifter om innehavarens ansiktsform.

Däremot ställs inga krav på fungeravtryck. Men de medlemsländer som vill kan införa bestämmelser om att fingeravtrycken ska finnas med i passet.

EU-kommissionen lade nyligen fram ett förslag om att skärpa och uniformera säkerhetsstandarderna i EU-medborgares pass.

Tanken är att medlemsstaterna ska ha tagit fram de nya passen till slutet av 2005. Men innan de nya kraven kan bli verklighet ska kommissionens förslag passera både ministerrådet och EU-parlamentet.

# Spanien lägger om kurs i utrikespolitiken

## Persson möttes av tystnad

Under EU-toppmötet i mars tog Sveriges statsminister Göran Persson upp sin kritik mot den så kallade tiotimmarsregeln, som gör det möjligt för en utländsk person att få tillgång till hela det svenska socialförsäkringssystemet genom att arbeta tio timmar per vecka i Sverige.

Persson använde inte begreppet "social turism", men han föreslog att EU-kommissionen ser över de EU-direktiv som styr hur en EU-medborgare kan ta med sig sociala förmåner utomlands. Inlägget uppges enbart ha mött tystnad från övriga stats- och regeringschefer.

## Majoritet för övergångsregler

Regeringens önskan om övergångsregler som begränsar arbetskraftsinvandringen från EU:s nya medlemsländer får stöd av mer än hälften av de tillfrågade, 54 procent, i en Sifo-undersökning gjord på uppdrag av Svenska Dagbladet.

62 procent av de socialdemokratiska väljarna och 66 procent av LO-medlemmarna tycker att förslaget om övergångsregler är bra. Bland moderaternas och folkpartiets väljare är 51 respektive 58 procent av de tillfrågade för övergångsregler.

## Stor-EU ökar brottsligheten

EU:s utvidgning väntas ge organiserad brottslighet ökade möjligheter att expandera.

I en nyligen publicerad rapport från Europol uppger medlemsstaterna att det finns omkring 4.000 kriminella grupper med 40.000 verksamma brottslingar i EU. Det är en ökning med 25 procent på ett par år. Europol uppger att unionens utvidgning österut "sannolikt kommer att öka gruppernas möjligheter". Orsaken är att det blir lättare för dem att röra sig över gränser.

DE SPANSKA SOCIALISTERNAS valseger förändrar världspolitiken. Den påverkar både EU och förbindelserna mellan Europa och USA. Den nya regeringens avsikt att ta hem Spaniens soldater från Irak är ett svårt bakslag för USA.

I en av sina första intervjuer efter valsegern beskrev Spaniens blivande premiärminister José Luis Rodriguez Zapatero EU som en "naturlig plattform för spansk utrikespolitik". En uppgörelse med företrädaren José Maria Aznar, som genom sitt stöd till USA:s krig i Irak starkt bidrog till att EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik kollapsade förra varen.

DÅ SLÖT EN BRITTISK-spansk fraktion – stödd av Polen, Italien, Danmark och Portugal – lojalt upp vid president George W Bushs sida i Irakkonflikten. Det var "det nya Europa" i amerikanskt språkbruk.

Socialistiska PSOE har varit en mycket aktiv kritiker av Spaniens stöd till kriget i Irak. I den frågan har de kunnat rida på en stark inhemsk opinion. 90 procent av spanska folket ogillar stödet till kriget.

I valrörelsen lovade socialistledaren Zapatero att Spanien skulle dra tillbaka sina 1.300 soldater från Irak. Zapatero sade att han, om han fick makten, skulle byta ut Aznars samarbetspakt med president Bush mot ett närmare samarbete med Frankrike och Tyskland – de två skarpaste kritikerna av Irakkriget.

VID SIN FÖRSTA presskonferens efter valsegern sade Zapatero att motiven för kriget inte var trovärdiga och att ockupationen bara resulterat i mer våld. Hans budskap var att de spanska trupperna kommer att kallas hem 30 juni, såvida inte FN får en roll i Irak.

I en indirekt kritik av USA och Storbritannien sade socialistledaren att han var emot "ensidiga beslut och ensidiga krig" och

att FN är rätt plats för dialog.

Valutgången i Spanien blev en stor besvikelse för president George W Bush som miste en av sina trognaste allierade i Irakkriget.

Vid sidan av Storbritannien och Polen var Spaniens det enda europeiska land vars regering helhjärtat ställde sig bakom Bushs krigspolitik.

Om andra politiker i Europa bestämmer sig för att det är för riskfyllt att stötta USA kan det ytterligare försvåra de spända transatlantiska förbindelserna. (Folkopinionen i de flesta länder i Europa går ju starkt emot Irakkriget.)

MEN UPPFATTNINGEN att Spaniens nya socialistregering närmar sig det så kallade gamla Europa motsägs av en del förändringar i verkligheten.

Trots Zapateros uttalanden om George Bush och Tony Blair, och trots den nye premiärministerns löfte att hämta hem de spanska soldaterna från Irak, har föreställningen och ett nytt och ett gammalt Europa, som allierar sig med eller mot amerikanerna eller i relation till Frank-

rike och Tyskland, blivit allt otydligare.

Tyskland, Frankrike och Storbritannien har det senaste året hållit flera informella möten.

Storbritanniens utrikesminister, Jack Straw, framhöll i början av februari att det är "logiskt" att de tre länderna samarbetar för att styra EU på rätt väg när unionen får tio nya medlemmar den 1 maj.

I SAMBAND MED EU-toppmötet i mars berättade den tyske förbundskanslern Gerhard Schröder att Tyskland, Frankrikes och Storbritanniens ledare ska hålla ett nytt trepartsmöte, denna gång i London.

Ett år efter invasionen i Irak, när splittringen mellan länder som Spanien och Storbritannien å ena sidan och Tyskland och Frankrike å den andra var som störst, håller den tyska regeringen på att sätta samman en plan, som är tänkt att resultera i en FN-resolution som ger Zapatero det internationell godkännande, som han behöver för att inte hämta hem de spanska soldaterna från Irak.

GÖSTA TORSTENSSON

Bild: LARS-ERIK HÅKANSSON





# Utan heltidsarbete inget danskt uppehållstillstånd

ARBETSTAGARE FRÅN ÖST- och Centraleuropa är i princip välkomna till Danmark från den 1 maj.

Men mest i princip.

Bara de med fulltidsarbete på normala danska villkor kan få uppehållstillstånd.

Och förlorar man jobbet skall man lämna landet – utan danska bidrag i bagaget.

Det är huvuddragen i en bred politisk uppgörelse om övergångsregler för arbetstagare från åtta av de tio nya EU-staterna. (För cypriotet och malteser är det fritt fram.)

– Ett uttryck för att vi lägger stor vikt vid att säkra grundläggande arbetsvillkor, både för danska löntagare och för löntagare som kommer från de nya EU-länderna, sa sysselsättningsminister Claus Hjort Frederiksen från regeringspartiet venstre när avtalet slöts i december.

SEX AV ÅTTA PARTIER i folketinget står bakom övergångsreglerna. Dansk folkeparti är inte med. Man anser att åtgärderna är alltför utlänningvänliga.

Vänsterpartiet Enhedslisten är också emot, men närmast av motsatt skäl: Arbetsgivare kan hota utländska anställda med att de kastas ut ur landet. Det kan skapa apartheidtillstånd i Danmark, menar partiet.

Överenskommelsen ger de regionala arbetsmarknadsnämnderna ett övervakningsansvar för regioner och branscher.

Fackföreningarna skall säkra efterlevnaden av danska regler och avtal på arbetsplatserna.

En tredje kontroll är olika myndighetsåtgärder för att förhindra ett utnyttjande av danska bidrag – det som i den svenska debatten kallas för social turism.

DANSKA FÖRÄLDRAR SOM vill utnyttja rätten till betald barnledighet skall därför anmäla sitt intresse innan den 1 maj i år. Det skall förhindra att bidrag betalas ut till balter eller polacker

BILD: LARS-ERIK HAKANSSON



som inte kan få danskt uppehållstillstånd som EU-medborgare innan dess.

Den borgerliga regeringen, liksom dess socialdemokratiska företrädare, har genom åren sagt sig vara för fri rörlighet för arbetskraft från alla EU-länder.

Ändå har inte begränsningarna som kopplar uppehållstill-

stånd till fulltidsarbete uppfattas som ett löftesbrott.

Danmark anses vara mer sårbart för ”social turism” än flertalet andra EU-länder. Argumentet är att den danska välfärden finansieras med skatter, och inte med försäkringar eller arbetsmarknadsavtal.

När den svenska utredaren

Berit Rollén med liknande argument presenterade sitt förslag möttes hon av massiv kritik.

I Sverige.

Men inte i Danmark.

– Nu skall vi se om vi kan hämta inspiration från den svenska rapporten, sa den ansvarige ministern Hjort Frederiksen.

STAFFAN DAHLLOF

## Polacker är välkomna – på danska villkor

BYGGNADSRARBETARE I Köpenham har inget emot polska kollegor, bara de arbetar på danska villkor.

– I och för sig spelar det ingen roll var man kommer ifrån. Det kan vara Polen. Det kan vara Jylland. Men man skall arbeta efter reglerna och efter avtalsenlig lön, säger Sören Kanstrup.

Han är en av ett 30-tal byggnadssnickare som nu förvandlar en nedlagd porslinsfabrik till en ny skola i Köpenhamnsstadsdelen Valby.

Han kollegor har en liknande uppfattning.

– Jag jobbade i Skåne på 90-talet till svensk lön. Det gick fint, men jag mötte långt fler oorganiserade polacker i Sverige den gången än jag mött här, säger Lars Ole Schou.

NIELS OLE MADSEN har arbetat för en dansk firma i London.

– En del av engelsmännen såg snett på oss, och det kan man ju förstå, dom kände väl att vi tog

deras arbete, säger han.

Trots en arbetslöshet på 12 procent för byggnadsarbetare i Köpenhamnsområdet, så är det inte oron för att bli utkonkurrerade som präglar tonen runt fikabordet på byggnadsarbetsplatsen.

– Hur det blir är ju ingen som vet. Vi får väl se när den första Polen-färjan lägger till efter den 1 maj, eller hur det har gått om ett halvår, säger Bjarne Björnsen.

STAFFAN DAHLLOF

## Folkrörelsen Nej till EU:s 12:e kongress

NEJ TILL EU-STAT var temat för Folkrörelsen Nej till EU:s 12:e kongress som hölls den 13-14 februari i Kista Utanför Stockholm. Stämningen var från början god bland 100-talet delegater, styrelseledamöter och gäster, inte konstigt med segern i folkomröstningen om euron som höjdpunkten på det gångna verksamhetsåret.

Framgångar brukar ge stadga åt politiska organisationer vilket märktes tydligt på kongressen. Politiskt manifesterades detta genom att samstämmigheten och den enade viljan tydligt markerades.

I behandlingen av strategidokumentet, Folkrörelsen politiska handlingsplan, var enigheten stor. Kampen för folkomröst-



ning om EU-konstitutionen står först på dagordningen. Här finns krav på att Sverige ska få ett permanent undantag från deltagande i EMU. Vaktslående om den militära alliansfriheten, medborgerliga fri- och rättigheter, välfärden och fackliga rättigheter är andra punkter.

Den närmaste uppgiften är är

kampen mot EU:s konstitution, där Folkrörelsen satsar på opinionsbildning och namninsamling med krav på folkomröstning om konstitutionen. Samtidigt betonades minst lika tydligt som förr att målet för Folkrörelsen Nej till EU är att Sverige ska gå ur EU.

Kongressen gästades av Helle Hagenau från Nei til EU i Norge och Jesper Morville från Folkebevægelsen mod EU i Danmark. Hälsningar framfördes från Emmaus Björkå, Kristdemokrater för en alternativ Europapolitik, Nätverket Centernej till EU, KPML(r), Vänsterpartiet och Junilistan.

I SAMBAND MED kongressen tillkännagavs att artisten Ronny Eriksson utsetts till mottagare av Folkrörelsens Demokrati- och Frihetspris.

Kongressen valde en ny styrelse för den kommande verksamhetsperioden (se ruta).

Innan kongressen avslutades avtackades de avgående styrelseledamöterna, framför allt Ingela Mårtensson som varit ordförande de senaste två åren.

GÖSTA TORSTENSSON

### Den nya styrelsen

Jan-Erik Gustafsson, Kista, ordförande  
Eva-Britt Svensson, Växjö, förste vice ordförande

Gösta Torstensson, Skogås, andre vice ordförande

*Övriga ledamöter:*

Lena Bergström, Ulricehamn

Thomas Erixon, Nässjö  
Per Hernmar, Göteborg  
Malou Lindholm, Karlskrona

Ulf Karlström, Norrköping  
Ann-Sofie Oleander Floris, Stenungsund  
Henrik Skrak, Malmö  
Per Wiklund, Borås

*Suppleanter:*

Åke Andersson, Ronneby  
Klas Corbelius, Norrköping

Roger Hultgren, Göteborg  
Uno Kenstam, Nässjö  
Staffan Örneland, Örebro  
Torgny Östling, Gällö

## Unga mot EU avslutar sin verksamhet

UNGA MOT EU är från och med nu vilande som organisation. Organisationens medlemmar kommer istället att sortera direkt under Folkrörelsen Nej till EU. Tanken med detta är att effektivisera det unga EU-motståndet. Vi har precis vunnit en folkomröstning och passar på att sluta när vi är som bäst.

Unga mot EU (tidigare Unga mot EG) bildades 1991 som ett nätverk inom Nej till EG, nuvarande Folkrörelsen Nej till EU. Unga mot EU var mycket aktiva under folkomröstningen i höstas. Vi gjorde en lyckad kampanj och tryckte upp eget material.

AV NATURLIGA SKÅL satsades alla resurser på kampanjen för ett nej. Det innebar att det blev mycket svårt att ekonomiskt och organisatoriskt upprätthålla Unga mot EU. Det fanns inte tid eller pengar för att starta upp nya lokalgrupper eller värva nya medlemmar.

Riksråsmötet 2003 beslutade därför enigt att Unga mot EU från och med 2004 skulle upphöra som självständig organisation. Vi ansåg att vi arbetade mer effektivt om vi arbetade direkt under Nej till EU. Att upprätthålla två parallella organisationer är ingen lätt sak.

PÅ UPPMANING AV den avgående styrelsen har Nej till EU:s kongress beslutat att upprätta ett särskilt ungdomsutskott som ska arbeta med att ta fram propaganda riktad till ungdomar.

Unga mot EU:s medlemmar kommer under våren att överföras till Folkrörelsen Nej till EU:s medlemsregister. Det innebär att många lokalgrupper kommer att få ett antal nya, unga medlemmar. Vi hoppas att detta kan bidra till att stärka Folkrörelsen Nej till EU. Den avgående styrelsen uppmanar lokalgrupperna att försöka ta till vara dessa unga kämpar.

KALLE HOLMQVIST



Folkrörelsens nya riksstyrelse. Från vänster i bakre ledet: Gösta Torstensson, Jan-Erik Gustafsson, Per Hernmar, Per Wiklund, Henrik Skrak, Thomas Erixon, Lena Bergström och Eva-Britt Svensson. På bilden saknas Malou Lindholm, Ulf Karlström och Ann-Sofie Oleander Floris.

Foto: LASSE LINDGREN



# En erfaren ledartrio för Folkrörelsen

En erfaren trio från den gamla styrelsen valdes enhälligt att leda Folkrörelsen Nej till EU de närmaste två åren.

Ny som ordförande är Jan-Erik Gustafsson, tidigare vice ordförande. Vid sin sida har han Eva-Britt Svensson, tidigare ordförande och vice ordförande i Nej till EU och Gösta Torstensson, mångårig redaktör för organisationens tidning Kritiska EU-fakta.

Hur värderar ni kongressen?

– Det var en ovanligt enig kongress. Efter segern i folkomröstningen fanns det inga stora stridsfrågor, säger Eva-Britt Svensson. Medlemmarna tycker att vi har jobbat bra.

– I folkomröstningen om EMU tog vi fram tre frågor: Demokratin, jobben och välfärden. Folk tyckte att det var bra, vi låg rätt, vårt material var bra, säger Jan-Erik Gustafsson och fortsätter:

– Vårt stora problem är medlemsantalet. Det har inte ökat och vi måste bli bättre på att stärka organisationen när vi har kampanjer. Det slog kongressen

fast.

Hur ser den närmaste framtiden ut för Folkrörelsen Nej till EU?

– Nu gäller det den föreslagna EU-konstitutionen. Vi måste få igång en kampanj för en ny folkomröstning. Som det ser ut nu blir det vår huvuduppgift, säger Jan-Erik Gustafsson.

– Vi ska skapa opinion och ge kunskap om konstitutionen, förklarar Gösta Torstensson. Folk måste få veta vad det handlar om och i sådant folkupplysningsarbete har Nej till EU alltid spelat en viktig roll.

Hur ser ni på möjligheterna att få till stånd en folkomröstning om EU-konstitutionen?

– Jag hörde Sören Wibe säga på ett seminarium nyligen att det kanske finns 25 procents chans att få en folkomröstning. Men vi måste tro på möjligheten att det går att få igenom en folkomröstning, säger Jan-Erik Gustafsson.

– Jag håller med, säger Gösta Torstensson. Vi ska driva frågan ambitiöst för att få en folkomröstning, men det måste också finnas ett mått av realism i en po-



Folkrörelsens nya ledartrio. Från vänster Jan-Erik Gustafsson, ordförande, Eva-Britt Svensson, förste vice ordförande och Gösta Torstensson, andre vice ordförande.

litisk kampanj. Vi måste ställa krav på regeringen så länge frågan inte är avgjord i EU.

– EU-parlamentsvalet är ingen stor fråga för oss. Men då, när intresset för EU höjs, ska vi lyfta fram frågan om den odemokratiska konstitutionen, då kan vi nå nya grupper, förklarar Jan-Erik Gustafsson.

Tiden är mycket knapp?

– Det vet vi inte. Regeringskonferensen kanske drar ut på tiden rejält. Motsättningarna är stora, säger Gösta Torstensson.

Håller Folkrörelsen på att bli en en-fråge-rörelse?

– Nej, inte alls, säger Eva-Britt Svensson. Vi prioriterar det som

är viktigast på dagordningen. Motsåndet mot hela EU är basen för vår rörelse, sedan driver vi kampanjer i olika frågor.

– Konstitutionen är inte en enda fråga, utan omfattar hela EU, poängterar Gösta Torstensson. Utrikes- och säkerhetspolitiken slås fast i grundlagen, liksom den rättsliga samordningen mellan EU-länderna och EMU-frågan. Sverige inflytande minskar radikalt. Det handlar om vår demokrati när EU stärker minister rådets och parlamentets ställning på riksdagens bekostnad. Vi måste ställa politikerna till svars, fråga dem varför de vill göra sig själva maktlösa.

LARS ROTHELIUS

## EU-kritiker bildar nätverk för folkomröstning

ETT NYTT NÄTVERK med EU-motståndare och EU-kritiker är bildat: Nätverket Folkomrösta.nu. Syftet är att samla stöd för en svensk folkomröstning om förslaget till ny grundlag för EU.

– En målsättning är att få ihop 50.000 namnunderskrifter till sommaren, säger Sören Wibe, socialdemokratisk riksdagsledamot och medlem av nätverket folkomröstning.nu.

Nätverket, som samlas kring den tidigare socialdemokratiska hemsidan folkomröstning.nu, har numera vidgats till att omfatta även miljöpartiet, vänsterpartiet, Folkrörelsen Nej till EU, den nybildade EU-kritiska Junilistan, det EU-kritiska Center-nätverket, Kristdemokraterna för en alternativ Europapolitik (Kale) och LO-förbundet Transport. Dessutom har fler or-

ganisationer visat intresse för nätverket, bland andra fackförbundet Handels.

När nätverket presenterades i riksdagshuset nyligen tryckte man framför allt på att EU redan har eller är på väg att bli helt anorlunda än det var vid folkomröstningen om svenskt inträde i unionen 1994.

FLERA BETONADE OCKSÅ de olika uppfattningarna mellan regering och riksdag å ena sidan och folket å den andra, främst manifesterat vid EMU-omröstningen i höstas.

– Varken den regering eller riksdag som sitter nu är i samklang med folkopinionen. Att den riksdagen ska ta ställning till det nya grundlagsförslaget är ett skäl till folkomröstning, ansåg Jan-Erik Gustafsson, ordförande i

Folkrörelsen Nej till EU.

Ett annat skäl är att svensk grundlag blir underordnad EU:s konstitution.

– Det borde göra det självklart med en folkomröstning, sade Jan-Erik Gustafsson.

På [www.folkomrösta.nu](http://www.folkomrösta.nu) kan

man elektroniskt kräva en folkomröstning eller ladda ned namninsamlingslistor för att lokalt i bostadsområden och på arbetsplatser samla namn för en folkomröstning om EU-grundlagen.

GÖSTA TORSTENSSON

## 100 kr för två aktuella böcker!

Boken **Konstitution för en europeisk supermakt** innehåller förslaget till ny grundlag för EU. Den kostar 60 kr. Boken **Europeiska unionens grundlaggar – efter Nice** (EU:s nu gällande fördrag) kostar också 60 kr. Beställer du båda två får du dem för endast 100 kr! Ring 08-771 43 79; e-posta till [gosta.torstensson@comhem.se](mailto:gosta.torstensson@comhem.se); eller skriv till Gausta Förlag, Rondovägen 312, 142 42 Skogås.

## Ulf Bjerén: Ja till folkstyre – Nej till EU-parlamentet

”SLUTA STRUNTA I EU!” uppmanar riksdagspartiernas EU2004-kommitté i en reklamliknande så kallad ”upplysningskampanj”.

Varför? Jo, nu gäller för överheten och alla karriärsugna politiker från höger till (vad som kallar sig) ”vänster” att få valen till EU-parlamentet 13 juni att påminna om ett demokratiskt riksdagsval.

Väljarna har genomskådat denna cirkus förr. I valet till EU-parlamentet 1999 nådde valdeltagandet bara upp till 38,8 procent. Överheten vill bryta trenden och därför rullar miljonerna. Med elva miljoner i så kallad ”demokratisatsning” och tjugo miljoner extra till riksdagspartierna ska väljarna lockas att med sina röster legitimera EU-parlamentet.

För det är precis vad det handlar om. Varje röst, oavsett vem du röstar på, tar EU-parlamentet som en intäkt för att det företräder oss. Ett oförändrat lågt eller minskande valdeltagande är däremot ett svidande nederlag för hela EU-systemet.

**SJÄLVA ORDET** EU-parlament är en bluff som ska föra tankarna till det brittiska underhuset, förebilden för modern representativ demokrati. Enligt Norstedts svenska ordbok är ”parlament = högsta beslutande organ, som ska representera hela folket och tänks uttrycka folkets vilja”.

Det stämmer inte alls med EU-parlamentets roll.

I dagsläget är EU:s institutioner inte i något avseende demokratiska. Beslutsmyndighet, som tidi-

gare tillkommit folkvalda, har lagts i en EU-byråkratis händer, vilket statsrättsligt innebär ett kliv bakåt till tiden före det demokratiska genombrottet.

Redan i Parisfördraget 1951 finns EU:s odemokratiska grundidé representerad. Medlemsländernas politik beträffande kol- och stålindustrin lyftes bort från politiker med ansvar inför väljare till en nyinrättad ”hög myndighet” med överstatliga befogenheter. Allt idealiserande prat om ”fredsprojekt” till trots är det denna formel för avveckling av representativ demokrati till förmån för överstatligt ämbetsmannastyre som är det väsentliga med EU-projektet.

**Å ANDRA SIDAN:** Om det direktvalda EU-parlamentets makt ökar förvandlas de nationella parlamenten i motsvarande grad till maktlösa sockenstämmor och stormakternas dominans i EU ökar ytterligare.

EU kan nämligen inte reformeras till en representativ demokrati där folken i allmänna och direkta val efter en gemensam offentlig debatt kan utse eller avsätta de styrande. I ett Europa med skilda språk, kulturer och medier fungerar inte den allmänna debatt som ska föregå ett demokratiskt val. Därför är EU konstitutionellt oförenligt med demokrati även om

EU-parlamentet försågs med ökad lagstiftningsmakt. Folkväldet förutsätter nationalstaten.

Att EU drivits fram som odemokratiskt överhetsprojekt har medfört att det inte ens i unionens kärnländer Tyskland och Frankrike finns något starkt folkligt stöd för integrationen. Det har visat sig i valen trots att etablissemangen gått ihop och utnyttjat sina stora resurser och sitt, nära nog, monopol på massmedier.

Bristen på folkligt stöd är det

svåraste hindret för fortsatt integration. Just därför har EU-parlamentet blivit så viktigt. Makteliten satsar därför allt på att höja valdeltagandet i EU-parlamentsvalen. Genom att alla inrättat sig i denna EU-institution, såväl anhängare som motståndare, legitimeras EU. Det ger ett sken av folkligt stöd.

**POÄNGEN ÄR ATT** svenska folket ska ikläda sig unionsmedborgarskapet. I fördragstexten artikel 191 står: ”Politiska partier på europeisk nivå är viktiga som en integrationsfaktor inom unionen. De bidrar till att skapa ett europeiskt medvetande...” Var och en som deltar i valen manifesterar unionsmedborgarskapet framför sitt nationella medborgarskap, vilket underlättar för de styrande i EU att suddas ut resterna av nationell suveränitet.

EU-motståndarna ska inte av karriärsugna politiker lockas att legitimera den odemokratiska unionen. Den politiska klassen kommer att i en flod av propaganda söka förmå oss att delta i valen till ett skenparlament. De kommer exempelvis att åberopa den folkligt demokratiska moralen ”att inte ligga på sofflocket”. Men i detta bluffval är sofflocket hedervärd. För i en demokrati kan folket ställa lagstiftarna till ansvar. Men det går inte och kommer aldrig att gå i EU.

**EU-PARLAMENTET ÄR** en fasad och EU är odemokratiskt. Låt oss därför visa herrarna att vi inte är någon valboskap för vilken valhandlingen är ett ritualiserat beteende utan mening.

Vi ska istället, därför att vi vill folkstyre, uppmana till bojkott av valen till EU-parlamentet. Vi ska arbeta för att den nationella suveräniteten och den representativa demokratin återupprättas.

Sverige ut ur EU!

ULF BJERÉN, Karlskrona.



BILD: ROBERT NIBERG



## Jonas Sjöstedt: Viktigt att göra EU rödare och grönare

DET SVENSKA FOLKET avvisade i folkomröstningen 2003 EU:s valutaunion med bred marginal. Speciellt tydligt var utslaget bland arbetarrörelsen väljare. Omkring 60 procent av socialdemokraternas, och 90 procent av vänsterpartiets väljare, röstade emot EMU. Bland LO:s medlemmar röstade en förkrossande majoritet nej i folkomröstningen.

Huvudargumentet för oss som röstade nej var EMU:s demokratiska brister, EMU-politikens bristande hänsyn till välfärden, de ekonomiska nackdelarna med euron och att vi inte vill avhända oss mer självbestämmanderätt till EU.

Den socialdemokratiska partiledningen verkar inte ha lärt något av folkomröstningens utslag. Den vägrar att begära ett juridiskt bindande undantag från euron i EU-fördraget, något som borde vara en självklar konsekvens av omröstningens resultat.

**NÄR S-LISTAN TILL EU**-parlamentet har fastlagts har de valt att fullständigt rensa ut varje kritisk röst från valbar plast. Listan dominerar helt av federalister, EMU-anhängare och socialdemokrater på högerkanten. Kandidater som står för en politik som helt går på tvärs mot de 60 procent av partiets väljare som sa nej till EMU. Inför valet till EU-parlamentet försvarar de socialdemokratiska kandidaterna det nya förslaget till fördrag för EU.

Vi i vänsterpartiet välkomnar en debatt om den nya EU-fördraget, det borde vara den självklara huvudfrågan i den kommande valrörelsen. Det nya fördraget innehåller mycket få goda nyheter, men desto fler förslag som centraliserar mer makt till EU. De stora ländernas ökar dramatiskt på de små staternas

bekostnad. Vetorätten tas bort på flera områden, även på delar av utrikespolitiken och det rättsliga området. EU får större möjlighet att styra vårt rättssystem. Vetorätten ska i fortsättningen kunna avskaffas utan att de nationella parlamenten tillfrågas.

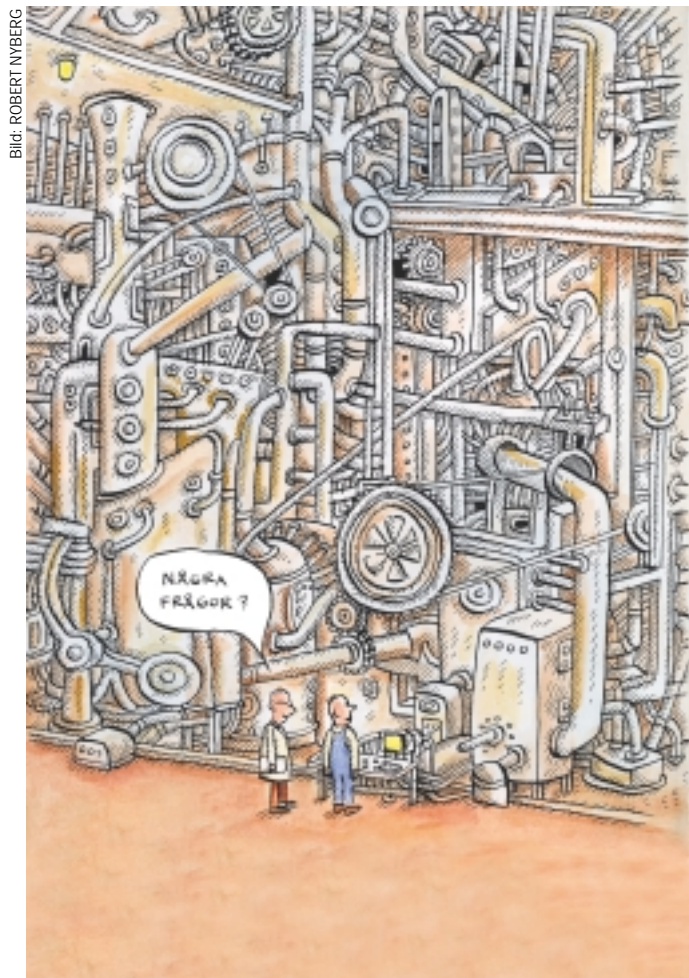
En president och en utrikesminister inrättas för EU. EU-rättens företrädare framför all nationell lag, även våra grundlagar, skrivs sin i fördraget. EU:s militarisering drivs vidare och en skrivning om att försvara varandra som klart strider mot alliansfriheten har skrivits in.

**TYDLIGA STEG MOT** en förbundsstat tas även på fler områden, fördraget blir en konstitution, regler om flagga, nationaldag och nationalsång fastslås. Det slås också fast att euron är unionens valuta.

Fördraget är ett steg in i Europas Förenade stater. En röst på de socialdemokrater som okritiskt stöder detta fördrag innebär samma sak. Vi avvisar förslaget och vi vill ha en folkomröstning om EU:s nya fördrag, något som redan planeras i flera länder.

I det nya EU-fördraget slås återigen EU:s marknadsliberala grunder fast. Varornas fria rörlighet överordnas andra politiska hänsyn. Fri konkurrens och avreglering är delar av fördragstexten. EMU-politiken är lika ensidig och odemokratisk som tidigare.

**DENNA SLAGSIDA** Åt höger har också fått häftig kritik från exempelvis franska socialister, men de svenska EU-positiva socialdemokraterna verkar vara nöjda. När vi i EU-parlamentet röstar om avregleringar och konkurrensutsättning av offentlig verksamhet så brukar också de svenska socialdemokraterna vingla hit och dit. Där är vi i vänsterpartiet ett konsekvent alternativ som



inte vill att EU ska påtvinga oss avregleringar.

Som vänsterpartister står vi fast vid vår grundläggande EU-kritik. Samtidigt anser vi att det är viktigt att försöka göra EU rödare och grönare så länge vi är en del av unionen. Det går inte att blunda för att EU har mycket makt över oss. En bojkott mot EU-parlamentsvalet, där EU-kritiska väljare inte röstar, gynnar bara de mest borgerliga och ensidigt EU-positiva politiska krafterna.

Vi i vänsterpartiet arbetar konstruktivt och aktivt för att göra EU bättre. Vi hävdar att vår politik på dessa områden är radikalare än socialdemokraternas. På sysselsättningsområdet är

vänsterpartisten Herman Schmid den ledamot som gjort särklassigt störst insatser av alla svenskar i EU-parlamentet.

**JAG HAR ARBETAT** hårt och aktivt i många år i EU-parlamentets miljöutskott. Marianne Eriksson har varit drivande i arbetet för jämställdhet och mot den omfattande kvinnohandeln för prostitution. Men vi gör det arbetet med vår EU-kritik som grund. Vi tror att det behövs fler kritiska röster inom systemet. Det finns redan tillräckligt många okritiska ja-sägare som bara flyter med i den federalistiska strömmen.

JONAS SJÖSTEDT  
EU-parlamentariker (V)

# Posttidning B

Avsändare:  
Kritiska EU-fakta  
Heurlins Plats 11  
413 01 Göteborg

galleriet/**ROBERT NYBERG**

